Geldrop-Mierlo

Memo

Bijlage bij memo belastingdruk naar aanleiding van behandeling commissie algemene zaken van 7 oktober 2024.

Beleidskeuzes Afval

Naast de integrale beleidskeuzes aangaande de verhouding tussen de heffingen die gezamenlijk de belastingdruk bepalen, zijn de beleidskeuzes die ertoe kunnen leiden dat de lasten in de afvalexploitatie verlaagd worden relevant. In de eerder verstuurde memo zijn deze beleidskeuzes toegelicht. Het toezenden van de memo had als doel om de visie van de commissieleden op te halen. Wij menen uit de discussies opgehaald te hebben dat een ruime meerderheid akkoord kan gaan met onze adviezen aangaande de voorgelegde beleidskeuzes. Daarom stellen wij voor om voor de begroting 2025 (en bijbehorende belastingtarieven) uit te gaan van ons oorspronkelijke voorstel (nummering corresponderend met eerder verzonden memo 'Diverse onderwerpen m.b.t. afval':

1a. Extra inzamelroutes PBD blijven voor 2025 bestaan;

1b. De inzamelfrequentie oud papier blijft voor 2025 op 1 x per 2 weken voor de gehele gemeente;

1c. De kostenverdeelsleutel van de klantenservice van Cure blijft voor 2025 ongewijzigd;

1d. De reactie van Cure op de vraag over de inzet van de conventionele voertuigen wordt voor kennisgeving aangenomen;

1e. De inzameling van luiers wordt in 2025 voortgezet. Tevens wordt Cure gevraagd naar mogelijkheden om de inzamelkosten te verlagen en bij verwerking hergebruik te bevorderen;

1f. Wij zullen Cure verzoeken inzamelingen van papier, PBD en luiers in 2025 verder te onderzoeken en de resultaten ervan terug te koppelen. Deze kunnen dan gebruikt worden voor de MPB 2026-2029 dan wel voor het te actualiseren Afval- en Grondstoffenplan dat wij voorzien in 2026.

De verwachting is dat Midwaste begin 2025 de plannen rond een nascheidingsinitiatief zal afronden en presenteren. Wij achten dit dan het moment verder in te gaan op voor- en nadelen van bronscheiding vs. nascheiding.

2. De proef van de inzameling van GFE in de hoogbouw zal in 2025 worden voortgezet waarbij er zo weinig mogelijk kosten worden gemaakt. Cure wordt gevraagd of er, op basis van de resultaten van soortgelijke proeven in de andere Cure-gemeenten, verbeteringen mogelijk zijn;

3. De mobiele milieustraat wordt niet eenzijdig door de gemeente Geldrop-Mierlo gerealiseerd;

4. Er zullen geen afvalcoaches worden aangesteld in 2025. De ervaringen van de gemeente Eindhoven worden afgewacht.

In deze memo worden de gepresenteerde maatregelen nader toegelicht naar aanleiding van de vragen die de commissie Algemene Zaken heeft gesteld.

1a. Ongedaan maken extra inzamelroutes PBD

Ter verduidelijking op extra inzamelroutes PBD: deze routes worden in zeven wijken in Geldrop-

Mierlo gereden. De aanname dat inwoners uit de hele gemeente betalen voor extra PBD-routes geconcentreerd in één wijk is daarmee genuanceerd.

De verschijnselen bijzet (plaatsen van vuilniszakken bij ondergrondse containers) en het verkeerd aanbieden van PBD (aanbieden van zakken ruim tevoren de inzameldag) zijn gedragsproblemen die in de hele gemeente voorkomen. Er is op verschillende vlakken onderzoek gedaan naar de oorzaak en bestrijding van deze verschijnselen, wat onder andere heeft geleid tot een actieplan voor bijzet. Andere interventies om gedragsverandering te bewerkstelligen zijn in ontwikkeling. Om de effecten van deze maatregelen te beoordelen is het verstandig de interventies eerst in werking te laten treden, alvorens de extra PBD-routes ongedaan te maken.
De Commissie Algemene Zaken heeft gevraagd om verduidelijking van de kosten voor bijzet, waaronder de toerekening van kosten en besparingen (bijvoorbeeld het ombuigingsvoorstel om bijzet met inzet van eigen materieel aan te pakken) vanuit straatreiniging.

De kosten voor bijzet worden vanuit de begroting van Straatreiniging volledig toegerekend aan Afval. De algemene post voor straatreiniging wordt voor 25% aan Afval toegerekend, zodat kosten voor het openbare prullenbakken en zwerfafval op de afvalexploitatie terecht komen. Ombuigingsvoorstellen vanuit straatreiniging worden volgens dezelfde percentages toegerekend aan de afvalexploitatie.

Kostenpost	**Toerekeningspercentage**	**Begroting Afval 2025**
Straatreiniging	25%	€222.774
Straatreiniging (bijzetafval)	100%	€ 94.000

Tot slot noemde de Commissie Algemene Zaken meerdere oplossingsrichtingen zoals overgaan tot nascheiding en het al dan niet plaatsen van kroonringen. Het samenspel van deze oplossingen, in combinatie met de eerder genoemde onderzoeken en interventies wordt zorgvuldig uitgewerkt en overwogen in het kader van de actualisatie van het Afval- en Grondstoffenplan in 2026.

1.b Inzamelfrequentie oud papier verlagen naar 1x per 4 weken
In de eerder gedeelde memo is aangegeven dat overslag op de milieustraat in Geldrop-Mierlo niet tot efficiëntie leidt, aangezien het geperste volume papier uit de vuilniswagen met een extra handeling in een losse container geplaatst moet worden. Deze handeling is evengoed tijdrovend, aangezien het geperste volume opnieuw losgehaald worden om vervolgens weer samen te persen in de losse perscontainer. Bijkomende nadelen zijn dat de vuilniswagen het gebruik van de milieustraat voor inwoners mogelijk hindert, dat bij de overslag ronddwarrelend papier ontstaat, en dat een dergelijke hoeveelheid los papier brandgevaarlijk is.
De Commissie Algemene Zaken heeft een aantal alternatieven aangedragen die het onderzoeken waard zijn: het plaatsen van een papiercontainer als inzamelpunt op de Gemeentewerf in Mierlo en het gebruik van de Gemeentewerf in Mierlo als overslagpunt voor de oud-papier-ritten. Cure is gevraagd om deze en mogelijk andere oplossingen nogmaals te onderzoeken en door te rekenen wat de eventuele kostenbesparing zal zijn. Het is onbekend of deze opties qua regelgeving (bijvoorbeeld de geldende milieuvergunning) überhaupt is toegestaan en of het praktisch haalbaar is in verband met de beschikbare en benodigde ruimte. Vanwege noodzakelijk onderzoek zal het daarom niet

lukken om deze gegevens mee te nemen in de begroting voor 2025. Daarom stellen wij voor om de resultaten van het onderzoek te betrekken bij de begroting voor 2026.

1.e Stoppen met separate inzameling babyluiers
De commissie Algemene Zaken heeft vragen gesteld over de doelgroepen die luiers aanbieden, de gestelde besparing en de kostenstijging per gezin. De kostenstijging per gezin is gebaseerd op een inschatting van het aantal extra ledigingen restafval dat een jong gezin zal aanbieden als de luierinzameling afgeschaft wordt, vermenigvuldigd met het voorgestelde variabele tarief. Deze benadering representeert de werkelijke kostenstijging per huishouden: de besparing voor alle inwoners voor deze maatregel uit zich in het vastrecht, terwijl de werkelijke kostenstijging voor jonge gezinnen voortkomt uit een toename van het aantal aangeboden ledigingen.
Er zijn andere oplossingen denkbaar om deze service aan de burger te blijven verlenen. Cure is gevraagd om de concrete opties nader te onderzoeken. Daarbij zal Cure met name gevraagd worden om zelf de inzameling te verzorgen en te zoeken naar alternatieven van verwerking van de luiers waarbij hergebruik centraal staat.

Overige toelichting n.a.v. vragen uit de commissie Algemene Zaken
In de brief van Cure van 28 augustus jl. staat vermeld dat de kosten van een definitieve invoering van de mobiele milieustraat binnen de drie Cure-gemeenten als volgt worden geraamd:

- Kapitaallasten en onderhoudskosten: € 17.500 per jaar. De kosten per gemeente zijn afhankelijk van de mate van deelname van de gemeenten.
- Personeelskosten: € 2.250/ 2.500 per doordeweekse dag / zaterdag (gebaseerd op realisatie 2023)
  Inclusief transpostkosten van de unit en een toeslag voor onregelmatige dienst. Verder zijn de personeelskosten hoog vanwege de specialistische kennis voor de behandeling van KCA.
- Verwerkingskosten: € P.M.
- Communicatie: € P.M. (afhankelijk van gemeente)

Er werd voorgesteld om een niet-mobiel milieustraat-depot te realiseren op de Gemeentewerf in Mierlo. De kosten voor het vervoer van de mobiele unit worden weliswaar lager, maar voor een semi-permanente vestiging van een milieustraat-depot komen kosten voor certificeringen en veiligheidsmaatregelen daarvoor in de plaats. Kosten voor het gespecialiseerde personeel blijft ongewijzigd. De mogelijkheden en exacte berekening voor realisatie van een milieustraat-depot in Mierlo zal worden gevraagd aan bij Cure. Ook hier geldt dat de geldende milieuvergunning van de gemeentewerf een dergelijke activiteit doorslaggevend is voor de haalbaarheid van dit alternatief.

Wat betreft de voortzetting van de proef om GFE in de hoogbouw is het goed om nader te benadrukken dat de technologische ontwikkelingen op het gebied van nascheiding nog absoluut niet tot resultaten hebben geleid waarbij alle soorten afval van elkaar gescheiden kunnen worden. In een inzamelsysteem dat gebaseerd is op nascheiding bestaat nog altijd de noodzaak om de fracties papier, glas, textiel, grofvuil en dus ook GFT(E) gescheiden aan te bieden. Fracties die wel gemengd aangeboden mogen worden in een inzamelsysteem gebaseerd op nascheiding, zijn restafval en PBD.